

Zdaniem kluczowych socjologów takich jak Max Weber, Talcott Parsons czy filozofa Michela Foucaulta klasztory mogą być rozumiane jako źródło nowoczesnej organizacji społecznej i ekonomicznej. Jeśli nowoczesność została stworzona w klasztorach, jaka nowa epoka jest tam dziś wypracowywana? Badania pokazują, że zmniejszającej się roli religii towarzyszy wzrost społecznego zainteresowania klasztorami i ich „produktami” (kursami gotowania, wycieczkami czy ofertami „duchowego spa” (Jonveaux, Pace, Palmisano 2014). Dodatkowo, wzrost przyjeżdż do klasztorów związany jest z – jak nazywają to Jonveaux, Pace i Palmisano – „okres innowacji i eksperymentów, którym towarzyszy nieoczekiwana popularność, na co wskazuje wiele filmów i publikacji [...] i turystyka monastyczna” (ibidem). W związku z tym, w zsekularyzowanych społeczeństwach klasztory nie tyle znikają, ile przekształcają się.

Proponowany projekt dotyczy kluczowego współczesnego problemu, jakim jest zmieniające się miejsce religii w społeczeństwie i wpływ społeczeństwa na religię. Nowatorstwo zaproponowanego podejścia polega na skupieniu uwagi badawczej na procesach, które mają miejsce wewnątrz klasztorów (społeczne, kulturowe i ekonomiczne), które rozumiem jako symptomy szerszych zmian religii w społeczeństwie. W związku z tym, w odróżnieniu od rozpowszechnionych badań nad religią w tym projekcie nie będę badał religijności, ale wewnętrzne przemiany tych kluczowych religijnych instytucji i ich mieszkańców.

Bazując na podejściu jakościowym proponowany projekt dostarczy nowych, niedostępnych danych na temat wewnętrznej organizacji klasztorów i ich zmian i wpływu na nie procesów kulturowych i społecznych. Z perspektywy teoretycznej, realizacja projektu pozwoli dokonać interpretacji przekształceń religii dziś, biorąc jako punkt odniesienia klasztory.